

Corporate Social Responsibility

ทิศทาง CSR ปี 2553

Repositioning your CSR

Repositioning Your CSR

Constitution - Climate - Commerce

Constitution

การปฏิบัติตามกฎหมาย
รัฐธรรมนูญ ในมาตรา 67

Climate

กระแสนีเขี้ยวอันเป็นผลจากการ
เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

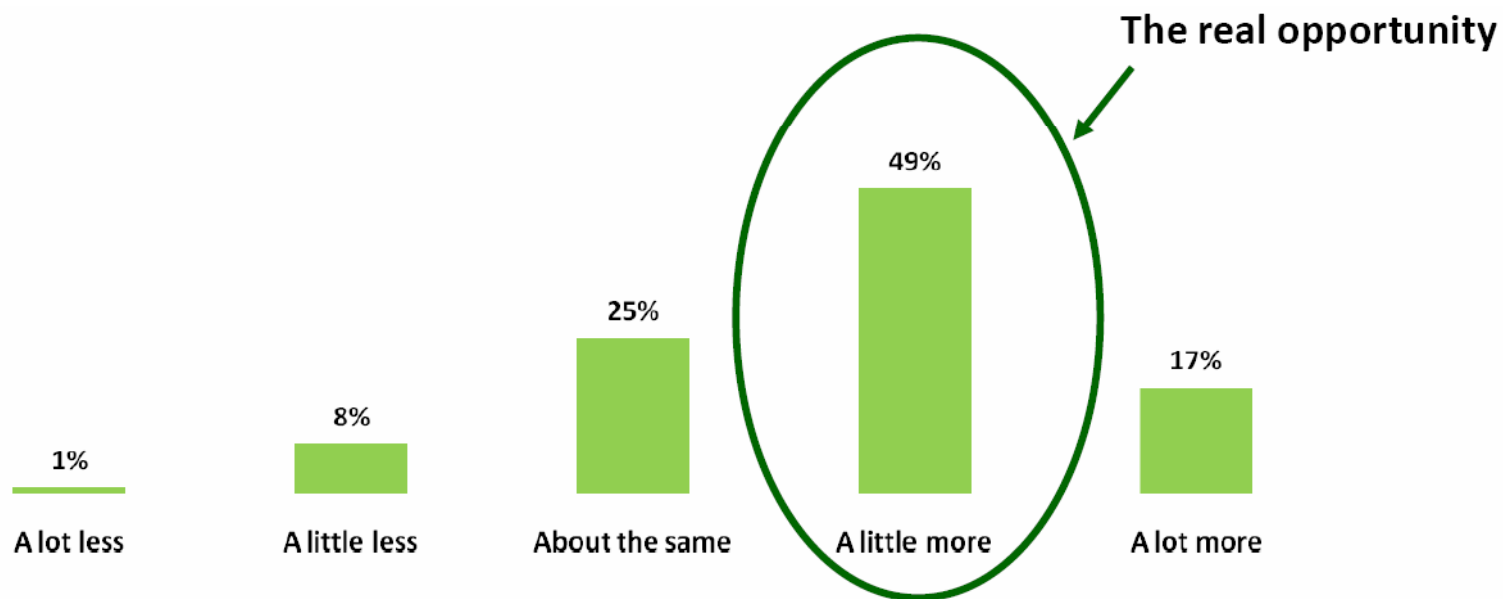
Commerce

โอกาสและผลกระทบจากข้อตกลง
การเปิดเสรีทางการค้าต่าง ๆ

1

ธุรกิจจะปรับปรุงกระบวนการ
ดำเนินงาน รวมทั้งพัฒนา
ผลิตภัณฑ์และบริการที่เน้น
GREEN CONCEPT มากขึ้น

ผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจในปีที่ผ่านมา เป็นปัจจัยหนุนเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคในทิศทางที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น ด้วยอุปสงค์สีเขียว (Green Demand) นี้ ได้ผลักดันให้องค์กรธุรกิจต้องปรับปรุงและพัฒนากระบวนการดำเนินงานสายผลิตภัณฑ์ รวมทั้งบริการต่างๆ ที่อิงกับ Green Concept เพิ่มขึ้น โดยองค์กรหลายแห่งได้พยายามผนวกความเป็นสีเขียวเข้าไปในห่วงโซ่อุปทานให้ได้ตลอดทั้งสาย (Greening the Supply Chain) เพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์สีเขียว (Green Product) สู้ตลาด

Q: In general, do you think living a “green” or “environmentally friendly” lifestyle costs you ...?

* จากผลสำรวจของ PSB-JWT Sustainability Poll เมื่อเดือนพฤษภาคม 2552

“กระแสโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ...
จะยังเป็นประเด็นที่อยู่คู่กับสังคมโลกไปอีกนาน
จวบจนสิ้นอายุขัยของคนรุ่นปัจจุบัน”

ในปีนี้ หน่วยงานหลายแห่งจะทำงานร่วมกันในการรณรงค์ลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกโดยคำนวณออกมาในรูปแบบของคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า แนวคิดสีเขียวจะถูกนำมาใช้ในกระบวนการต่างๆ อาทิ Green Design, Green Purchasing, Green Logistics, Green Meeting, Green Marketing, Green Services ฯลฯ รวมถึงการนำขยะหรือของเสียจากกระบวนการบริโภคกลับมาใช้ใหม่ด้วยการแปรรูปหรือแปรสภาพให้กลายเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิตของภาคธุรกิจภายใต้หลักการ Greening Waste ตลอดจนการปรับตัววัดทางเศรษฐกิจให้มีความยั่งยืน โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมในกรอบของ Green GDP ซึ่งจะส่งผลให้ธุรกิจที่จะเติบโตมากในอนาคต คือ Green Business หรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม

2

ความคาดหวังในบทบาทของรัฐ
ต่อเรื่อง CSR จะสูงขึ้น
หลังจากกรณีการผูกฟ็อง
ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทบัญญัติ
ในรัฐธรรมนูญ มาตรา 67

“รัฐบาล...ต้องส่งเสริมให้เกิดกลไกการมีส่วนร่วม
ของทุกภาคส่วนและชุมชนที่ก้าวพ้นจากการ
ทำพอเป็นพิธีไปสู่การสนองความคาดหวังของ
ชุมชนได้อย่างแท้จริง”

ในปีนี้ นอกจากที่รัฐบาลจะต้องกำกับให้หน่วยงานต่าง ๆ ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดในการดูแลการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน ตามทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยบูรณาการมิติการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของชุมชนให้เกิดความสมดุลทั้งระบบ

การจัดตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคม (กรอ.สังคม) ที่ยกระดับจากคณะกรรมการ 4 ฝ่ายในแบบเฉพาะกิจ มีแนวโน้มความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น การส่งเสริมอุตสาหกรรมในพื้นที่ต่างๆ จะถูกกำหนดให้ดำเนินการในรูปแบบของเขตพื้นที่หรือเขตอุตสาหกรรมนิเวศน์ (Eco Industrial Estate) เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

3

การปรับจุดยืนในเรื่อง
ความรับผิดชอบต่อสังคม
สู่จุดปกติใหม่ (New Normal)
จะเกิดขึ้น สำหรับธุรกิจที่
ไม่ต้องการลดทอนคุณค่า CSR
ขององค์กรในระยะยาว

เศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาหลังวิกฤตจะมีแนวโน้มการเติบโตในอัตราที่เชื่องช้า การว่างงานยังคงมีอัตราสูง และมีความระมัดระวังในการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น การกระตุ้นให้เศรษฐกิจกลับไปสู่จุดปกติเดิมก่อนวิกฤต แทบไม่มีที่ท่าว่าจะเกิดขึ้นได้ในเงื่อนไขปัจจุบัน กระแสเรื่องจุดปกติใหม่ หรือ New Normal จึงเกิดขึ้นท่ามกลางวิถีของการปรับตัวทางเศรษฐกิจในยุคข้างหน้า

ปรากฏการณ์นี้สื่อเค้าว่าจะมีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจทั่วโลกให้เกิดอาการเชื่องช้ายาวนาน ทำให้บรรดาธุรกิจในทุกแขนงกำลังเรียนรู้พฤติกรรมและเงื่อนไขใหม่ สำหรับวางกลยุทธ์การดำเนินงานเพื่อรองรับการเคลื่อนตัวของเศรษฐกิจไปสู่จุดปกติใหม่นี้กันอย่างชะมัดกัเขม้น

“ด้วยเงื่อนไขที่เปลี่ยนไป...การดำรงอยู่ของธุรกิจและชุมชนจะไม่สามารถทวนกลับไปสู่จุดปกติเดิมได้อีกต่อไป ภาคธุรกิจจึงต้องสำรวจและทบทวนบทบาทในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ในอันที่จะสร้างให้เกิดการยอมรับของชุมชนและการอยู่ร่วมกันในสังคมบนจุดปกติใหม่ (New Normal) นับจากนี้ไป”

4

มาตรฐาน ISO 26000 จะเริ่ม
ลงหลักปักฐานในองค์กรธุรกิจ
โดยเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรมที่
ต้องการแสดงความรับผิดชอบต่อ
ต่อสังคมให้ดีขึ้นอย่างเป็นทางการ

กระแสเรื่องมาตรฐาน CSR ได้ก่อตัวขึ้นใน
ไทยมาระยะหนึ่งแล้ว แต่ก็ยังไม่เป็นรูป
เป็นร่างมากนัก ในปีนี้ ISO 26000 -
Social Responsibility (SR) จะมีกำหนด
ประกาศเป็นมาตรฐานในช่วงปลายปี 53
และจะเป็นตัวเร่งให้องค์กรธุรกิจ
โดยเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องการ
แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมให้เห็น
อย่างเป็นรูปธรรม ปรับกระบวนการ
ทำงานให้เข้ากับมาตรฐานที่เกิดขึ้น

“มาตรฐาน ISO 26000 นี้เป็นมาตรฐานข้อแนะนำ
ไม่ใช่มาตรฐานระบบการจัดการเพื่อใช้สำหรับการ
รับรอง (Certification) การเสนอให้มีการรับรอง
หรือกล่าวอ้างว่าได้รับการรับรองตามมาตรฐาน
ISO 26000 จึงผิดไปจากเจตนาสมมติและ
วัตถุประสงค์ของมาตรฐาน”

ผลการสำรวจผู้ประกอบการทั่วประเทศ จากจำนวน 3,355 ของผู้ตอบแบบสอบถาม* พบว่า ร้อยละ
57 ยังไม่ทราบว่า มาตรฐาน ISO 26000 ที่กำลังจะประกาศใช้ในปีนี้ ไม่ใช่มาตรฐานระบบการ
จัดการและไม่มีวัตถุประสงค์ให้นำไปใช้ในการรับรองเช่นเดียวกับมาตรฐาน ISO 9000 และอีกร้อย
ละ 22 ไม่แน่ใจว่าใช้สำหรับการรับรองได้หรือไม่ มีเพียงร้อยละ 21 ที่ทราบว่า เป็นมาตรฐาน
ข้อแนะนำที่ไม่สามารถนำไปใช้เพื่อการรับรอง

* จากข้อมูลแบบสำรวจในโครงการส่งเสริมความรู้ CSR สู่ภูมิภาค 75 จังหวัด ระหว่างเดือน มิ.ย.-ต.ค. 52

5

ประเด็นทาง CSR จะถูกหยิบยก
เป็นมาตรการทางการค้าเพิ่มขึ้น
ด้วยอัตราเร่งจากการเปิด
เขตการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ

ในปีนี้ ไทยมีการข้อตกลงการเปิดเสรีสินค้าภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ความตกลงการค้าระหว่างอาเซียนกับจีน (ACFTA) และสาธารณรัฐเกาหลี (AKFTA) ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่ต้นปี 53 และความตกลงการค้าระหว่างอาเซียนกับออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA) นับจากเดือนมีนาคมเป็นต้นไป

“จากนี้ไป มาตรการภาษีนำเข้า มาตรการโควตาภาษี และอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษี (NTBs) ที่ขัดต่อความตกลงการเปิดเสรีทางการค้าจะต้องถูกยกเลิก... ประเทศต่างๆ จะหันมาใช้มาตรการที่ไม่มีใช้ภาษี (NTMs) ชนิดอื่นๆ”

มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคทางการค้า (TBT) กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (ROO) มาตรการปกป้องจากการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (SG) มาตรการสิ่งแวดล้อม (ENV) ซึ่งล้วนมีความเกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติ CSR จะถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือปกป้องทางการค้าเพิ่มมากขึ้น

6

เรื่อง CSR จะเผยแพร่ลงไปยัง
สถานศึกษาในระดับโรงเรียน
เป็นครั้งแรก หลังจากการตอบรับ
ในระดับอุดมศึกษาอย่างกว้างขวาง

“การส่งไม้ต่อเรื่อง CSR ในภาคการศึกษา จะขยายลงไปสู่กลุ่มโรงเรียนเป็นครั้งแรก เราจะได้เก็บโครงการ CSR ที่ให้นักเรียนศึกษาทำความเข้าใจ CSR บูรณาการความคิดเชิงธุรกิจ และได้ลงมือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันแสดงความเป็นจิตอาสา รับผิดชอบต่อสังคม”

ในปีที่ผ่านมา หลายสถาบันอุดมศึกษาได้บรรจุวิชาซีเอสอาร์ไว้ในหลักสูตร มีการยกเครื่องวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ และมหาวิทยาลัยบางแห่งได้ริเริ่มพัฒนาเป็นหลักสูตรมหาบัณฑิต (Master's degree in CSR) ขึ้นเพื่อตอบสนองเป็นการเฉพาะ

ในปีนี้ CSR จะลงไปสู่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 31,821 โรงเรียน ภายใต้การดำเนินโครงการเสริมสร้างคุณธรรมในสถานศึกษา ตามแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2553-2555) ของรัฐบาล

ในปีนี้ สถาบันไทยพัฒนา จะร่วมทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสำรวจและทบทวนการวางตำแหน่ง (Repositioning) และบทบาทในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญทั้งในเรื่องขอบเขต (Scope) แนวนโยบาย (Platform) โครงสร้าง (Structure) กลยุทธ์ (Strategy) การดำเนินงาน (Performance) ตัวชี้วัด (Measure) และการเปิดเผยข้อมูล (Disclosure) เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการประกอบการอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม และส่งเสริมให้เกิดเป็นคุณค่า CSR ขององค์กรที่สังคมตระหนักในระยะยาว

ขอบคุณครับ

ข้อมูลเพิ่มเติม

www.thaipat.org

FOLLOW US ON [twitter](https://twitter.com/thaicrsr)

<http://twitter.com/thaicrsr>